

Aktivní uhlí

Aktivní uhlí je vysoce kvalitní materiál, vyrobený z kamenného (černého) uhlí nebo kokosových skořápek, který má širokou škálu použití. Díky vysoké sorpční schopnosti zachycuje na svém velkém povrchu (400-1500 m²/g) různé nečistoty včetně organických rozpouštědel, odbarvuje vodu a odstraňuje pachy. Další vlastností je jeho schopnost zachycovat toxické těžké kovy – rtuť, kadmium a olovo. Také se využívá k dechloraci vody. Adsorbovatelnost látek se obecně zvyšuje se vzrůstající molekulovou hmotností, polaritou molekul, počtem dvojných vazeb a funkčních skupin. Vyznačuje se relativně velkou mechanickou pevností.

Molekulární struktura aktivního uhlí je podobná struktuře grafitových destiček, která tvoří stěnu molekulárních otvorů, tzv. pórů. Rozeznáváme mikropóry (< 2 nm), kde se odehrává adsorpce převážně organických látek; a transportní póry (makropóry > 50 nm a mesopóry 2-50 nm), které umožňují přístup organických molekul k aktivním centrům aktivního uhlí - mikropórům. Aktivní uhlí vyrobená z černého uhlí mají většinou vhodný poměr mikropórů a transportních pórů, zatímco u aktivních uhlí vyrobených z kokosových skořápek výrazně převažují mikropóry. Aktivní uhlí vyrobené z černého uhlí je vhodné pro úpravu odpadních vod a obecně více kontaminovaných vod, vzhledem k tomu, že nedochází k zanášení pórů a tím ke snížení schopnosti adsorpce (jak by tomu bylo u akt. uhlí vyrobeného z kokosových skořápek). Aktivní uhlí vyrobené z kokosových skořápek je zase mnohem vhodnější pro dechloraci vody a odstranění organických rozpouštědel, vzhledem ke své vyšší otěruvzdornosti, vyšší adsorpční schopnosti (více mikropórů) a lepší samočisticí schopnosti při zpětném proplachu.

Aktivní uhlí se plní do filtračních nádob. Voda protéká skrz lože s aktivním uhlím, kde se rozpuštěné organické sloučeniny a další adsorbovatelné látky převedou z vody procesem adsorpce na povrch aktivního uhlí. Po vyčerpání sorpčních vlastností je nutné aktivní uhlí vyměnit, popř. reaktivovat. Filtrace na aktivní uhlí se obvykle zařazuje až za filtraci mechanických nečistot.

Typy aktivního uhlí a jejich použití:

Podle tvaru a velikosti dělíme aktivní uhlí na:

- prachové – používá se zejména na čištění kapalin v chemickém, farmaceutickém a potravinářském průmyslu
- granulované – používá se zejména k odbarvování, dechloraci a čištění vody a vzduchu
- tvarované (pelety, válečky) – používá se zejména na čištění odpadních vod, chemikálií a vzduchu

Technické parametry	Prachové	Granulované	Tvarované
Celkový povrch BET (m ² /g)	min. 800	min. 1000	min. 1000
Jodové číslo (mg/g)	min. 700	min. 1000	min. 1000
Obsah vody (%)	max. 10	max. 5	max. 5
pH	8-10	9-10	8-10
Tvrdost (%)	min. 99	min. 98	min. 95
Hustota (g/l)	450±30	500±30	500±30
Velikost částic (mm)	0,045-0,15	0,6-2,36	1,5-6